

Kommenterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 13 juli 2015

Icke lagstiftande verksamhet

3. Ordförandeskapets arbetsprogram

- *Föredragning av ordförandeskapet*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Det luxemburgska ordförandeskapet kommer vid rådsmötet traditionsenligt att presentera sitt arbetsprogram för jordbruks- och fiskerådets område för det andra halvåret 2015.

På fiskeriområdet kommer fokus att ligga på de TAC- och kvotförhandlingar som sedvanligt sker under hösten. En annan viktig fråga för Sverige att följa blir förhandlingarna om autonoma tullkvoter för fiskeriprodukter. Det är en väldigt teknisk fråga, men viktig för bl.a. svensk beredningsindustri.

På jordbruksområdet har det inkommande ordförandeskapet meddelat att mycket fokus kommer att ligga på förenklingsarbete. Luxemburg har även planerat att noga följa marknadsutvecklingen till följd av det ryska importstoppet och avvecklingen av mjölkkvoterna samt fortsätta förhandlingarna om en ny förordning för ekologisk produktion.

På området för djur- och livsmedel förväntas ordförandeskapet fortsätta och förhoppningsvis avsluta arbetet med offentlig kontroll samt regelverket för skyddsåtgärder mot växtskadegörare. Förhoppningen är att Luxemburg även ska kunna avsluta förhandlingarna om regelverken för veterinärmedicinska läkemedel respektive läkemedel i foder. Sannolikt kommer även förhandlingar om medlemsstaternas möjlighet att begränsa eller förbjuda användning av genetiskt modifierade livsmedel och foder inom sina territorier att inledas.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen har inga synpunkter på ordförandeskapets prioriteringar och välkomnar presentationen.

EU-nämnden och MJU

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

Lagstiftande verksamhet

5. **Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 1308/2013 och förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller stödordningen för utdelning av frukt och grönsaker, bananer och mjölk i skolor**
Interinstitutionellt ärende: 2014/0014 (COD)

– *Lägesrapport*

-

Rättslig grund

Artiklarna 42 och 43.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Bakgrund

I februari 2014 presenterade kommissionen sitt förslag till ändringar i stödordningarna för utdelning av frukt och grönsaker, bananer och mjölk i skolor. Förslaget innebär en sammanslagning av stöden för skolmjölk och skolfrukt. Förslagets artiklar har därefter diskuterats på rådsarbetsgrupp under 2014. Den nya jordbrukskommissionären valde i början av 2015 att pausa processen i väntan på en utvärdering av programmen, bland annat med avseende på förenligheten med proportionalitet- och subsidiaritetsprincipen samt målen om bättre lagstiftning.

Kommissionens utvärdering av programmen är nästan klar och i den Särskilda jordbrukskommittén har kommissionen presenterat fyra preliminära slutsatser: den minskande konsumtionen av mjölk samt frukt och grönt i skolorna kvarstår, EU:s engagemang i frågan är viktig och tillför ett mervärde, det finns ett starkt stöd för programmen inom EU och bland medlemsstaterna, samt att det finns krav på förändringar av systemet framförallt avseende förenkling, inrapportering och kontroll.

Under våren 2015 har Europaparlamentet röstat om förslaget i jordbruksutskottet och är därmed förberedda för att inleda trilog med kommissionen och rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen avser att ta not om den information som ges. Regeringen instämmer i att det finns utrymme att förbättra skolbarns matvanor. Regeringen anser dock att detta bäst sker genom beslut på nationell nivå och att det inte finns några skäl att hålla fast vid stödprogram på EU-nivå. I övrigt har regeringen haft synpunkter på delar av utformningen av programmen för att göra dem enklare och lättare att tillämpa.

EU-nämnden och MJU

Frågan var föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU inför jordbruks- och fiskeråden i februari och december 2014.

6. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1829/2003 vad gäller medlemsstaternas möjlighet att begränsa eller förbjuda användning av genetiskt modifierade livsmedel och foder inom sina territorier (första behandlingen) Interinstitutionellt ärende: 2015/0093 (COD)

- *Föredragning av kommissionen*
- *Diskussion*

Dokumentbeteckning

8356/15 AGRI 222 AGRILEG 95 DENLEG 67 MI 271 CONSOM 70 SAN
132 CODEC 609

Rättslig grund

Förslaget grundas på artikel 114 i EUF-fördraget som behandlar åtgärder för att upprätta den inre marknaden eller säkerställa dess funktion. Beslut fattas med ordinarie lagstiftningsförfarande (artikel 294i EUF-fördraget).

Bakgrund

Europeiska unionen har en harmoniserad lagstiftning för godkännande, spårbarhet och märkning av genetiskt modifierade livsmedel och foder. Den 22 april 2015 presenterade kommissionen ett förslag till en EU-förordning som ändrar förordning 1829/2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder. Genom ändringen ges medlemsstaterna möjlighet att begränsa eller förbjuda användning av EU-godkända genetiskt modifierade livsmedel och foder inom sina egna territorier, utöver de möjligheter som redan erbjuds när det gäller genetiskt modifierade organismer avsedda att odlas i direktiv (EU) 2015/412. Medlemsstater som vill använda möjligheten måste motivera de bestämmelser som de antar. Bestämmelserna måste baseras på tvingande skäl som är förenliga med unionsrätten och EU-domstolens rättspraxis samt med unionens internationella åtaganden. Bestämmelserna ska vara proportionerliga och icke-diskriminerande. Utöver det föreslås inga ändringar när det gäller riskvärdering eller hanteringen av produkter i godkännandeprocessen. Miljö- och hälsoskäl får inte åberopas som grund för ett förbud enligt den föreslagna förordningen eftersom dessa skäl redan har beaktats i den riskvärdering som föregår ett EU-godkännande.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen har förståelse för att det är möjligt att godkännandeprocessen av GMO kan förbättras genom tillämpningen av lagförslaget. Allmänt sett ställer sig regeringen dock frågande till förslaget och hur det ska kunna tillämpas i praktiken.

Regeringen ser fram emot att få ta del av rådets rättstjänsts analys av förslaget. Först efter det att det föreligger en tydlig juridisk analys som analyserar bland annat förslagets förenlighet med EU:s fördrag, principerna för den inre marknadens funktion och förenligheten med internationella handelsåtaganden, däribland WTO-rätten, är Sverige berett att lägga fram en ståndpunkt.

EU-nämnden och MJU

Frågan har inte varit föremål för samråd i EU-nämnden men var föremål för överläggning i MJU den 11 juni 2015.

Icke-lagstiftande verksamhet

7. Marknadsutvecklingen

- *Information från kommissionen*
- *Diskussion*

Dokumentbeteckning

-

Bakgrund

I augusti 2014 beslutade Ryssland att förbjuda import av en stor mängd livsmedelsprodukter från EU, USA, Kanada, Australien och Norge. Ryssland beslutade den 26 juni 2015 att förlänga detta beslut till den 5 augusti 2016. För att mildra effekterna av importstoppet har kommissionen infört krisåtgärder riktade mot frukt- och grönsaksodlare och mjölksektorn, de sektorer som påverkats mest av importstoppet.

Under det senaste året har det rått obalans inom mejerisektorn då produktionen av mejeriprodukter har ökat snabbare än efterfrågan. Under första halvåret 2015 har mjölkpriserna i EU, Sverige och globalt legat på en låg nivå och även nått den lägsta nivån sedan 2009. Detta har lett till en svår situation för många mjölkbönder, både i Sverige och i andra delar av EU.

På rådsmötet väntas kommissionen lämna uppdaterad information om marknadsläget.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är positivt att kommissionen regelbundet informerar om marknadsläget och att marknadsutvecklingen noggrant analyseras. Eventuella förslag till ytterligare krisåtgärder bör föregås av noggranna övervägningar och analyser. Det är dock tveksamt om förlängningen av det ryska importstoppet kan motivera ytterligare krisåtgärder. Då EU är världens näst största nettoexportör av mjölkprodukter, är det viktigt med åtgärder för att främja ökad handel och borttagande av handelshinder.

EU-nämnden och MJU

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU inför Jordbruks- och fiskerådet i mars 2015.

8. Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 1370/2013 om fastställande av vissa stöd och bidrag inom ramen för den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter

– *Lägesrapport*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

Artikel 43.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Bakgrund

Rådets förordning 1370/2013 om fastställande av vissa stöd och bidrag inom ramen för den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter fastställer bland annat stödtaket för skolfruktsprogrammet och stödnivån i euro per kg mjölk i skolan. I enlighet med artikel 43.3 i fördraget så beslutas förordningen genom kvalificerad majoritet i rådet, den är därmed inte föremål för medbeslutande med Europaparlamentet. Detta har lett till meningskiljaktigheter mellan institutionerna om tolkningen av artikel 43.3 och om vad som ska regleras i förordningen. I och med jordbrukskommissionärens beslut att pausa lagstiftningsprocessen för skolfrukts- och skolmjölksprogrammen, i väntan på en utvärdering av desamma, så har även processen för förordning 1370/2013 stannat av.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen tar not om informationen. I fråga om tolkningen av artikel 43.3 i fördraget så anser regeringen, i likhet med övriga medlemsstater, att fördraget ska respekteras samt att man ska följa den överenskommelse som gjorts inom ramen för reformen av jordbrukspolitiken 2013. Det innebär bland annat att stöd- och prisnivåer för stöd till skolfrukt och skolmjölk fortsatt ska regleras i förordning 1370/2013.

EU-nämnden och MJU

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU

9. Meddelande från kommissionen om översynen av beslutsprocessen för genetiskt modifierade organismer

- *Föredragning av kommissionen*
- *Diskussion*

Dokumentbeteckning

8344/15 AGRI 221 AGRILEG 96 DENLEG 68 MI 274 CONSOM 71 SAN 133 + ADD 1

Rättslig grund

Förslaget grundas på artikel 114 i EUF-fördraget som behandlar åtgärder för att upprätta den inre marknaden eller säkerställa dess funktion. Beslut fattas med ordinarie lagstiftningsförfarande (artikel 294 i EUF-fördraget).

Bakgrund

Den nya kommissionen åtog sig att se över GMO-lagstiftningen när den nominerades. Kommissionen presenterar sin översyn av beslutsprocessen i detta meddelande. I meddelandet redogörs för kommissionens slutsats och bakgrunden till slutsatsen, särskild de demokratiska (medlemsstaternas delaktighet) och de rättsliga frågorna. Kommissionen konstaterar att det har blivit norm att åter hänvisa GMO ärenden till kommissionen för slutligt beslut. Detta gör att kommissionen regelbundet hamnar i en situation där den måste fatta beslut om godkännanden utan medlemsstaternas stöd i relevanta kommittéer. De frågor som medlemsstater som motsätter sig godkännanden tar upp kan vanligtvis inte beläggas vetenskapligt, utan återspeglar nationella farhågor som inte enbart har att göra med frågor som rör genetiskt modifierade organismers säkerhet för hälsa eller miljö. Kommissionen anser att det är viktigt att ha kvar ett gemensamt oberoende riskhanteringssystem. Kommissionen som riskhanterare får inte skjuta upp beslut i det oändliga. Kommissionen anser inte heller att det är motiverat att avvika från överenskomna övergripande förfarandebestämmelser för genomförande av EU:s regelverk. Kommissionen drar slutsatsen att det är lämpligt att lösa problemet med att ge medlemsstaterna möjlighet att förbjuda användning av godkända GMO på liknande sätt som för odling.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen noterar meddelandet och anser att det kan användas som en del i den fortsatta behandlingen av förslaget om ändring förordning 1829/2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder.

EU-nämnden och MJU

Frågan har inte varit föremål för samråd i EU-nämnden men var föremål för överläggning i MJU den 11 juni 2015.

Övriga frågor

10.a) Den oroväckande situationen på mejerimarknaden och åtgärder som ska vidtas

- Begäran från den tjeckiska och den polska delegationen

Dokumentbeteckning

Rättslig grund

Bakgrund

Den ökande efterfrågan på mjölk i Asien har stimulerat en produktionsökning i världen och medförde våren 2014 höga priser på mjölk. Globalt har efterfrågan på mjölk och mjölkprodukter ökat, men produktionen har ökat snabbare än efterfrågan. Inom EU har mjölkproduktionen det senaste året ökat med fem procent. Under första halvåret 2015 har mjölkpriserna i EU, Sverige och globalt legat på en låg nivå och även nått den lägsta nivån sedan 2009.

Den 6 augusti 2014 utfärdade den Ryska Federationens president ett dekret om motåtgärder mot de länder som har infört sanktioner mot Ryssland i samband med Ukrainakrisen vilket nu förlängts till augusti 2016. Mejerisektorn är jämte frukt- och grönt, den sektor som påverkas mest av det ryska importstoppet. Av EU:s totala mjölkproduktion exporteras 1,5 % till Ryssland. Till följd av detta vidtog EU-kommissionen ett antal marknadsåtgärder under hösten 2014. Mjölkkvoterna i EU avskaffades den 31 mars 2015, vilket kan innebära ett ytterligare tryck på marknaden genom ökad produktion.

Med anledning av det allvarliga läget har näringsdepartementet under våren 2015 samlat aktörerna i mjölksektorn i ett arbete med åtgärdsförslag för att överbrygga lönsamhetskrisen. Detta har resulterat i en handlingsplan mjölk med 87 åtgärder för att stärka lönsamheten i mjölkföretagen. Åtgärderna är knutna såväl till branschens aktörer som till staten.

10 b) Frågan om sockersektorns framtid i EU

- *Begäran från den italienska delegationen*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

I oktober 2017 kommer kvoterna för sockerproduktionen att upphöra. Sockerpriserna inom EU har under det senaste året sjunkit kraftigt efter att under föregående år ha legat på en mycket hög nivå.

Italien tog upp samma ämne på jordbruks- och fiskerådet i januari 2015. Vid det tillfället lyfte Italien fram att sektorn befinner sig i en svår situation på grund av det kraftiga prisfall som skett. Mot denna bakgrund efterfrågade Italien en högnivådiskussion om sektorns framtid, i syfte att stödja sektorn i rådande situation. Många medlemsstater gav stöd för Italiens begäran även om man var delad i sin syn på hur detta bör ske. Några medlemsstater motsatte sig att en diskussion om fortsatt stöd till sektorn. Kommissionen menade att sektorn har haft lång tid på sig att anpassa sig till avskaffandet av kvoterna, att viktiga steg har tagits för att göra sektorn mer konkurrenskraftig och att inga nya stöd bör införas. Däremot var kommissionen öppen för att dialog om omställningsarbetet. En diskussion om sektorns framtid och omställning har påbörjats i en expertgrupp under kommissionen.

10 c) ASEM-möte om hållbar förvaltning och användning av skogen på strategisk och praktisk nivå (Ljubljana den 24–25 maj 2015)

- Information från den slovenska delegationen

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Den slovenska regeringen (samarrangemang av slovenska UD och departementet för Jordbruk, Skog och Livsmedel) har hållit ett ASEM-möte om hållbart skogsbruk och användningen av skog i politik och praktik. Den slovenska delegationen vill informera om resultatet av mötet.

Sverige deltog vid mötet med representant från Skogsstyrelsen och gav en presentation på temat "Sustainable Forest Management in a growing bioeconomy – past, present and future in Sweden". I övrigt gavs presentationer av ett antal av EU:s medlemsstater, kommissionen samt Kina, Thailand, Kambodja och Korea.